

สวค. 1/11๗
วันที่ ๕ มิ.ย.
เวลา ๑๖.๑๐ น.

สวค.รับที่ 1834
วันที่ ๕ มิ.ย.
เวลา ๑๔.๕๕

ที่ กษ 0308 / 1564

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

3 มีนาคม 2552

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ค่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว(ล)8754 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2551

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปโครงการ จำนวน 100 ชุด

1. เรื่องเดิม

ในปี พ.ศ. 2508 กรมชลประทานได้วางแผนดำเนินการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ของภาคตะวันออก โดยได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นในช่วงปี พ.ศ. 2508-2509 จากนั้นได้เริ่มการก่อสร้างโครงการในปี พ.ศ. 2514 แต่เนื่องจากกรมชลประทานจำเป็นต้องทบทวนข้อมูลด้านวิศวกรรมเพิ่มเติม รวมทั้งดำเนินการด้านที่ดินให้แล้วเสร็จก่อนจึงได้ชะลอการก่อสร้างโครงการไว้เมื่อปี พ.ศ. 2515 อย่างไรก็ตามปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2532 เห็นชอบและอนุมัติให้กรมชลประทานดำเนินการสำรวจ ออกแบบ และก่อสร้างโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางปะกงตอนบนและสาขา จำนวน 12 โครงการ รวมทั้งโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวงด้วย ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการตามแผนงานของโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางปะกงมาโดยตลอด

หลังจากนั้นเพื่อเป็นการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและปัญหาความขาดแคลนน้ำ คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งตะวันออก (กพอ.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2538 มอบหมายให้กรมชลประทานเร่งดำเนินการตามแผนงานของโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางปะกงโดยเร็ว กรมชลประทานจึงได้จัดทำรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณา ก่อนการดำเนินการก่อสร้างโครงการ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2551 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการชลประทาน ครั้งที่ 1/2552 วันที่ 27 พฤษภาคม 2551 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งเตรียมความพร้อมโครงการชลประทานขนาดใหญ่ 16 โครงการ ซึ่งโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี ก็รวมอยู่ในโครงการชลประทานขนาดใหญ่ดังกล่าวด้วย ปัจจุบันคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นชอบรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี แล้ว เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2551 โดยให้กรมชลประทานปฏิบัติตามมาตรการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการอย่างเคร่งครัด

2. ข้อเท็จจริง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เล็งเห็นปัญหาความเดือดร้อนเรื่องน้ำของราษฎร ทั้งปัญหาการขาดแคลนน้ำและปัญหาอุทกภัย ซึ่งการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองหลวงจะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ รวมทั้งสามารถป้องกันและบรรเทาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในลุ่มน้ำคลองหลวงได้ จึงได้จัดทำรายละเอียดประกอบการขออนุมัติดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี มีระยะเวลาดำเนินการโครงการทั้งสิ้น 7 ปี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2559 ใช้วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 6,700 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดโครงการ ดังนี้

1. สภาพปัญหาและเหตุผลความจำเป็น

1.1) การเกิดอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

การเกิดอุทกภัยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากฝนตกหนักทำให้เกิดสภาวะน้ำป่าไหลหลากและคลองหลวงไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ทำให้มีปริมาณน้ำด้านตะวันออกของคลองส่งน้ำสายใหญ่ท่าลาดไหลล้นเข้าไปในตัวคลองและป่าลงมาทางด้านใต้ บริเวณพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมเป็นประจำส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอพานทองและอำเภอนนทบุรี เช่น ในปี พ.ศ. 2538 เกิดฝนตกหนัก น้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมฉับพลันในหลายพื้นที่ของจังหวัดชลบุรีทำให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 106 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2549 เกิดอุทกภัยก่อเกิดความเสียหายในพื้นที่ 5 อำเภอ 48 ตำบล 261 หมู่บ้าน 2,378 ครัวเรือน ได้แก่ อำเภอนนทบุรี อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอพานทอง อำเภอบ่อทองและอำเภอเมืองชลบุรี ส่งผลให้เกิดความเสียหายเป็นมูลค่าประมาณ 51 ล้านบาท

1.2) ความต้องการน้ำในอนาคต

จากผลการศึกษาความต้องการใช้น้ำของภาคตะวันออกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2543 ได้มีการประเมินความต้องการน้ำในลุ่มน้ำคลองหลวง พบว่าในปี พ.ศ. 2543 มีความต้องการน้ำเพื่อกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย เพื่อการเกษตร 76 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค-บริโภค 2 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุตสาหกรรม 30 ล้านลูกบาศก์เมตร รวมทั้งสิ้น 108 ล้านลูกบาศก์เมตร และคาดว่าในปี พ.ศ. 2559 จะมีความต้องการน้ำในลุ่มน้ำคลองหลวงประมาณ 200 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ เพื่อการเกษตร 126 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค-บริโภค 6 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุตสาหกรรม 68 ล้านลูกบาศก์เมตร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับรองรับความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้น

1.3) ความเชื่อมโยงกับโครงการอื่นในแผนพัฒนาลุ่มน้ำคลองหลวง

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จ.ชลบุรี เป็นโครงการในแผนพัฒนาแหล่งน้ำในลุ่มน้ำคลองหลวง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำบางปะกงตอนบนและสาขา สามารถรองรับความต้องการน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และเกษตรกรรม ทั้งในปัจจุบันและความต้องการในอนาคต อ่างเก็บน้ำคลองหลวงมีความจุ 98.0 ล้านลูกบาศก์เมตร มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้แก่พื้นที่ชลประทาน 44,000 ไร่ รวมทั้งยังเป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค การอุตสาหกรรมให้แก่พื้นที่ท้ายน้ำอ่างเก็บน้ำ และยังสามารถช่วยบรรเทาอุทกภัยที่เกิดขึ้นเป็นประจำในพื้นที่ อำเภอพานทอง อำเภอนนทบุรี อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบ่อทอง และอำเภอเมืองชลบุรีได้อีกด้วย ดังนั้นหากสามารถดำเนินการโครงการตามแผนการพัฒนาลุ่มน้ำคลองหลวงได้ ทั้ง 14 โครงการจะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับชุมชนในพื้นที่เป็นอย่างยิ่ง

2. ลักษณะโครงการ

2.1) วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
2. เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นแหล่งน้ำด้านการอุปโภค-บริโภค อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว
3. เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ชุมชนและเขตเกษตรกรรม

2.2) ที่ตั้ง ห้วยงานโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง ตั้งอยู่ที่ประมาณเส้นรุ้ง 13°-23'-00" เหนือ และเส้นแวง 101°-22'-40" ตะวันออก ในเขตบ้านคลอง ตำบลท่าบุญมี อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี

2.3) องค์ประกอบโครงการ

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวงเป็นโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ตัวเขื่อนตั้งอยู่ในเขต อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยเขื่อนคลองหลวงความสูง 13.30 เมตร ความยาวรวม 3.80 กิโลเมตร และทำนบกั้นดินปิดช่องเขาต่ำความสูง 6.50 เมตร ความยาว 1.07 กิโลเมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ 98.0 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้เกิดพื้นที่ผิวน้ำ 15,987 ไร่ พร้อมทั้งระบบชลประทานส่งน้ำด้วยระบบแรงโน้มถ่วงให้พื้นที่ทั้งหมด 44,000 ไร่

2.4) งบประมาณโครงการ ทั้งสิ้น 6,700 ล้านบาท ประกอบด้วย

1) งบบุคลากร	73.65 ล้านบาท
2) งบดำเนินงาน	34.00 ล้านบาท
3) งบลงทุน	5,996.55 ล้านบาท
4) ค่าดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม	300.00 ล้านบาท
5) เพื่อเหลือเพื่อขาด	295.80 ล้านบาท

โดยมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ปี งบประมาณ พ.ศ.	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	981.06	1,984.27	2,097.49	670.54	381.44	484.20	101.00

2.5) แผนงานดำเนินงานโครงการ ระยะเวลา 7 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 - 2559)

2.6) การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ (ที่อัตราคิดลดร้อยละ 10)

- มูลค่าปัจจุบันตอบแทนสุทธิ (NPV) 665 ล้านบาท
- อัตราส่วนระหว่างผลตอบแทนต่อค่าลงทุน (B/C Ratio) 1.15
- อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ต่อปี (EIRR) 11.23 %

/2.7) ผลประโยชน์.....

2.7) ผลประโยชน์ของโครงการ

1) พื้นที่เพาะปลูกข้าวในฤดูฝน	44,000 ไร่
2) พื้นที่เพาะปลูกข้าวในฤดูแล้ง	6,000 ไร่
3) พื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ในฤดูแล้ง	2,500 ไร่
4) ส่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการอุตสาหกรรม	11.90 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

3. สถานภาพโครงการ

3.1) การดำเนินการด้านการมีส่วนร่วม

กรมชลประทานดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่โครงการตั้งแต่ขั้นตอนการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ โดยประชุมหารือร่วมกับประชาชนในพื้นที่ ในขั้นตอนการออกแบบรายละเอียดได้หารือร่วมกับราษฎรเจ้าของพื้นที่ในการกำหนดแนวคลองส่งน้ำและการกำหนดตำแหน่งอาคารชลประทานต่างๆ ในขั้นตอนก่อนการก่อสร้างโครงการได้ดำเนินการประชุมชี้แจงและหารือร่วมกับประชาชนและเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ ก่อนการดำเนินการก่อสร้างโครงการ จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2551 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2551 และครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2551 ซึ่งราษฎรและองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตโครงการทั้ง 3 แห่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ และองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง ได้ให้ความเห็นชอบให้กรมชลประทานเข้าดำเนินการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง โดยกรมชลประทานมีแผนจะดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมทั้ง ระหว่างการก่อสร้างและหลังการก่อสร้างโครงการต่อไป

3.2) การจัดหาที่ดิน เนื้อที่รวมประมาณ 22,229 ไร่ ประกอบด้วย

- ที่ดินมีเอกสารสิทธิ์ ประมาณ 21,029 ไร่
- ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ ประมาณ 1,200 ไร่

4. ระเบียบข้อบังคับ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี ได้ผ่านการพิจารณารายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เห็นชอบ เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2551 โดยให้กรมชลประทานปรับแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดบางส่วนในประเด็นผลการวิเคราะห์โลหะหนักที่ละลายในตะกอนก้นอ่างเก็บน้ำแล้วนำเสนอปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความเห็นชอบ รวมทั้งมอบหมายให้กรมชลประทานปฏิบัติตามมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ซึ่งปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2552 โดยให้กรมชลประทานปฏิบัติตามมติ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2551 เกี่ยวกับมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งกรมชลประทานมีแผนงานที่จะดำเนินการตามมติที่ประชุมดังกล่าวแล้ว รายละเอียดดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

5. ผลกระทบจากการอนุมัติโครงการ

1) ผลกระทบจากพื้นที่น้ำท่วม เมื่อได้รับอนุมัติให้ดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวงแล้ว จะต้องมีการจ่ายค่าทดแทนทรัพย์สินให้แก่ราษฎรบริเวณที่จะทำการก่อสร้างเขื่อนหัวงานและอาคารประกอบ

พื้นที่น้ำท่วม และพื้นที่ก่อสร้างระบบส่งน้ำ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เตรียมมาตรการจ่ายค่าทดแทนทรัพย์สิน และงบประมาณไว้ในคำก่อสร้างของโครงการแล้ว

2) ผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เตรียมแผนการแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งแผนการติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแผนดำเนินการและงบประมาณไว้ในคำก่อสร้างของโครงการแล้ว ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2551 และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2552

3. ข้อเสนอเพื่อการพิจารณา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่าการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำคลองหลวงบริเวณพื้นที่อำเภอพานทอง อำเภอพนัสนิคม อำเภอเกาะจันทร์ และอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อประโยชน์ด้านการเกษตรกรรม การบรรเทาอุทกภัย การอุปโภค-บริโภค การท่องเที่ยว การอุตสาหกรรมและอื่นๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

1. อนุมัติให้ดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 และแผนการดำเนินงานโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2559

2. อนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณของโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี ทั้งสิ้น 6,700 ล้านบาท โดยขอให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานของโครงการ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักโครงการขนาดใหญ่

โทร. 0-2241-1040 โทรสาร. 0-2243-0653